

หลักสูตร
การจัดการเรียนการสอนแบบ โครงการ(Project Approach)

โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลย่านดินแดง
สังกัดเทศบาลตำบลย่านดินแดง ตำบลลิป็น อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

นางสาวชติมา อานนท์
รหัสนักศึกษา 571291321176 กลุ่มเรียน G 6
หลักสูตรนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กระบวน
ทัศน์ทางการศึกษาปฐมวัย
การออกแบบและการพัฒนาหลักสูตร

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ภาคเรียนที่ 2/2560

1. ชื่อหลักสูตร

หลักสูตร (ภาษาไทย)

หลักสูตรปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พิชัยพอเพียง โดยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบ โครงการ (Project Approach)

2. ผู้ดูแลรับผิดชอบหลักสูตร

ชื่อ นางสาวชุตินา อานนท์

คุณวุฒิ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ

สาขาวิชา ผ้าและเครื่องแต่งกาย

สถานที่สำเร็จการศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี

ปีที่สำเร็จการศึกษา 2546

ตำแหน่งที่สังกัดในปัจจุบัน :ผู้ดูแลเด็ก

3. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลย่านดินแดง จำนวน 20 คน

ผู้หญิง 8

ผู้ชาย 12

4. หลักการและเหตุผล

ห้องเรียนกลับด้าน(Flipped Classroom) เป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนแบบใหม่ โดยให้นักเรียน "เรียนที่บ้าน-ทำการบ้านที่โรงเรียน" ปัจจุบัน กระแส "ห้องเรียนกลับด้าน" เป็นที่นิยมอย่างมากในสหรัฐอเมริกา และในปีการศึกษา พ.ศ. 2556 นี้ ชั้นเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาของไทยก็จะนำแนวคิด "ห้องเรียนกลับด้าน" มาใช้ด้วยเช่นกัน แนวคิดหลักของ "ห้องเรียนกลับด้าน" คือ "เรียนที่บ้าน-ทำการบ้านที่โรงเรียน" เป็นการนำสิ่งที่เดิมที่เคยทำในชั้นเรียนไปทำที่บ้าน และนำสิ่งที่เคยถูกมอบหมายให้ทำที่บ้านมาทำในชั้นเรียนแทน โดยยึดหลักที่ว่า เวลาที่นักเรียนต้องการพบครูจริงๆ คือ เวลาที่เขาต้องการความช่วยเหลือ เขาไม่ได้ต้องการให้ครูอยู่ในชั้นเรียนเพื่อสอนเนื้อหาต่างๆ เพราะเขาสามารถศึกษาเนื้อหาต่างๆ ด้วยตนเอง ถ้าครูบันทึกวิดีโอการสอนให้เด็กไปดูเป็นการบ้าน แล้วครูใช้ชั้นเรียนสำหรับชี้แนะนักเรียนให้เข้าใจแก่นความรู้จะดีกว่า ใน "ห้องเรียนกลับด้าน" ครูจะแจกสื่อให้เด็กไปศึกษาล่วงหน้าที่บ้าน เมื่อมาเข้าชั้นเรียนในวันรุ่งขึ้น นักเรียนจะซักถามข้อสงสัยต่างๆ จากนั้นก็ลงมือทำงานที่ได้รับมอบหมายเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม โดยมีครูคอยให้คำแนะนำตอบข้อสงสัย "ห้องเรียนกลับด้าน" เป็นการเข้าใกล้การจัดการเรียนการสอนแบบ "เด็กเป็นศูนย์กลาง" (Child-center education) มากขึ้น ที่สำคัญช่วยแก้ปัญหาเรื่องการบ้านได้ด้วย "ห้องเรียนกลับด้าน" เป็นการเรียนรู้แบบผสมผสาน เป็นรูปแบบการเรียนที่มีการนำเทคโนโลยีมาช่วยพัฒนาการสอนในชั้นเรียนอย่างเต็มที่ ครูจะมีเวลาใกล้ชิดกับนักเรียนมากขึ้นแทนที่จะใช้เวลาในการสอนหนังสือเพียงอย่างเดียว โดยครูมักบันทึกวิดีโอการสอนให้เด็กไปดูนอกชั้นเรียนแทน

โครงการ (Projects) เป็นกิจกรรมการสอนที่โดดเด่นในโรงเรียนการสอนแบบโครงการเป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีลักษณะสำคัญดังนี้ ความคิดพื้นฐานเชื่อว่า การเรียนรู้ของเด็กมาจากการกระทำ เด็กเป็นผู้ที่ต้องพัฒนา มีความคิด มีความมุ่งหมาย ความต้องการที่จะเรียนรู้ทำอะไรอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นของตนเองต้องพึ่งตนเอง การสอนแบบโครงการมุ่งพัฒนาทางร่างกายและจิตใจของเด็กไปพร้อมกัน วิธีจัดการเรียนการสอนมี

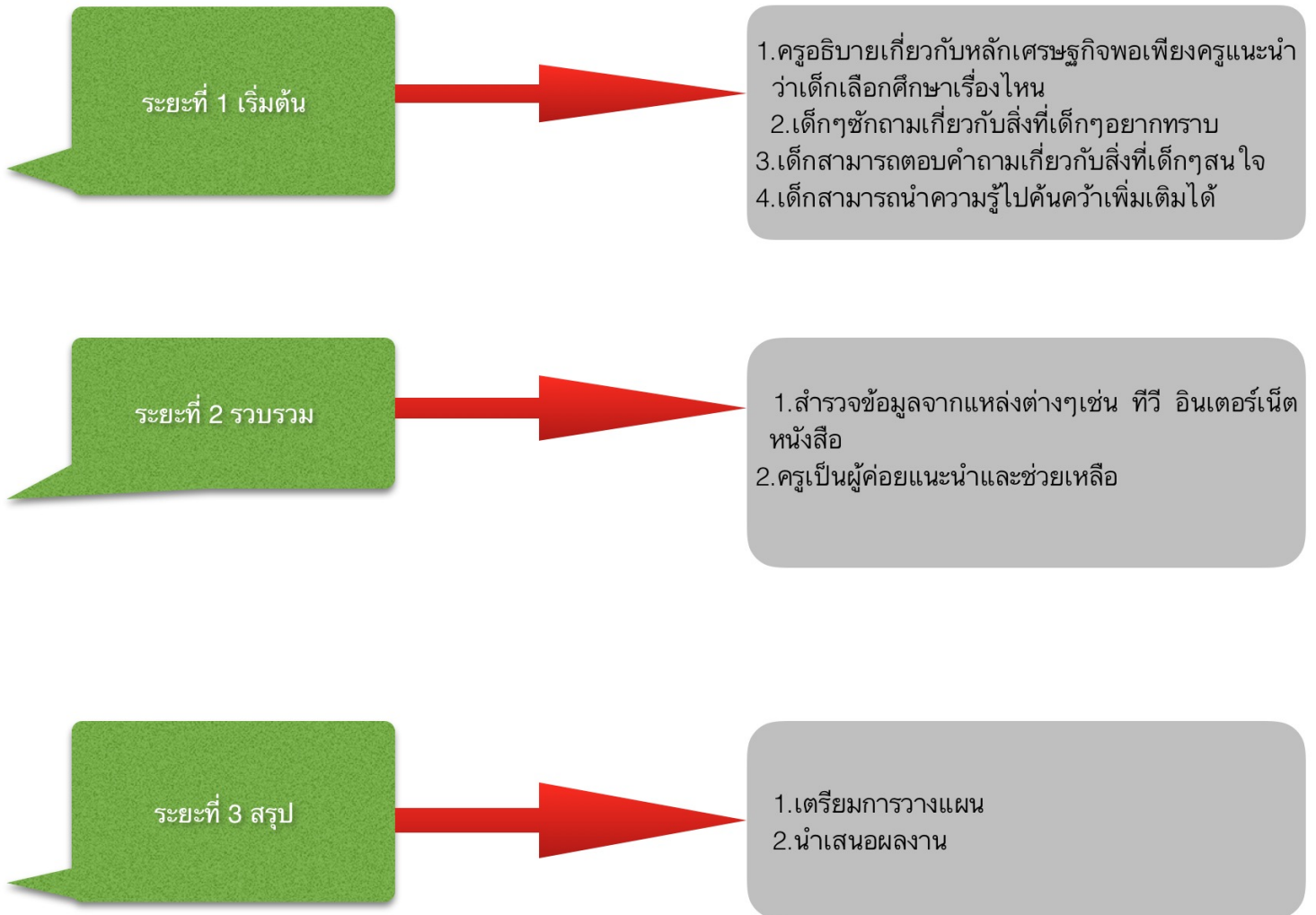
4 ระยะ คือระยะที่ 1 เริ่มต้นโครงการ เด็กจะร่วมกันคิดเรื่องที่สนใจ ระยะที่ 2 ระยะวางแผนโครงการ เป็นช่วงเวลาที่กำหนดจุดประสงค์ว่าต้องการเรียนรู้อะไร กำหนดขอบเขตเนื้อหา ระยะเวลาและวิธีการศึกษา ระยะที่ 3 ดำเนินโครงการตามที่กำหนดไว้ ที่เน้นกระบวนการแก้ปัญหา จัดเป็นหัวใจของการสอนแบบโครงการ เพราะเด็กจะได้รับข้อมูลใหม่จากประสบการณ์ตรงหรือเป็นแหล่งข้อมูลพื้นฐานเพราะเด็กได้สนทนา พูดคุยกับบุคคล และสืบค้นจากแหล่งเรียนรู้ ขณะเดียวกันเด็กสามารถค้นความรู้จากแหล่งข้อมูลรอง (Secondary Sources) เช่น การดูวีดิทัศน์ การอ่านหนังสือ เป็นต้น ระยะที่ 4 สรุปโครงการ ครูและเด็กร่วมวางแผนสรุปโครงการ เป็นขั้นตอนการประเมินโครงการ ทบทวนการปฏิบัติ และวางแผนโครงการใหม่ วิธีการสรุปโครงการอาจจะให้เด็กนำผลงานที่ได้รับมอบหมายมาแสดงต่อครูแล้วอภิปรายประเด็นปัญหา หรือให้เด็กนำเสนอผลงาน ในรูปของการจัดแสดง จัดเป็นนิทรรศการ หรือสาธิตผลงาน

ผลจากการใช้แนวทางการพัฒนาประเทศไปสู่ความทันสมัย ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแก่สังคมไทยอย่างมากในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม สังคมและสิ่งแวดล้อม อีกทั้งกระบวนการของความเปลี่ยนแปลงมีความสลับซับซ้อนจนยากที่จะอธิบายในเชิงสาเหตุและผลลัพธ์ได้ เพราะการเปลี่ยนแปลงทั้งหมดต่างเป็นปัจจัยเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน สำหรับผลของการพัฒนาในด้านบวกนั้น ได้แก่ การเพิ่มขึ้นของอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ความเจริญทางวัตถุ และสาธารณูปโภคต่างๆ ระบบสื่อสารที่ทันสมัย หรือการขยายปริมาณและกระจายการศึกษาอย่างทั่วถึงมากขึ้น แต่ผลด้านบวกเหล่านี้ส่วนใหญ่กระจายไปถึงคนในชนบท หรือผู้ด้อยโอกาสในสังคมน้อย แต่ว่า กระบวนการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้เกิดผลลบติดตามมาด้วย เช่น การขยายตัวของรัฐเข้าไปในชนบท ได้ส่งผลให้ชนบทเกิดความอ่อนแอในหลายด้าน ทั้งการต้องพึ่งพิงตลาดและพ่อค้าคนกลาง ในการส่งสินค้าทุน ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ระบบความสัมพันธ์แบบเครือญาติ และการรวมกลุ่มกันตามประเพณีเพื่อการจัดการทรัพยากรที่เคยมีอยู่แต่เดิมแตกสลายลง ภูมิความรู้ที่เคยใช้แก้ปัญหาและสั่งสมปรับเปลี่ยนกันมาถูกกลืนเลือนและเริ่ม สูญหายไป สิ่งสำคัญ ก็คือความพอเพียงในการดำรงชีวิต ซึ่งเป็นเงื่อนไขพื้นฐานที่ทำให้คนไทยสามารถพึ่งตนเอง และดำเนินชีวิตไปได้อย่างมีศักดิ์ศรีภายใต้อำนาจและควมมีอิสระในการกำหนด ชะตาชีวิตของตนเอง ความสามารถในการควบคุมและจัดการเพื่อให้ตนเองได้รับการสนองตอบต่อความต้องการ ต่างๆ รวมทั้งความสามารถในการจัดการปัญหาต่างๆ ได้ด้วยตนเอง ซึ่งทั้งหมดนี้ถือว่าเป็นศักยภาพพื้นฐานที่คนไทยและสังคมไทยเคยมีอยู่แต่เดิม ต้องถูกกระทบกระเทือน ซึ่งวิกฤตเศรษฐกิจจากปัญหาฟองสบู่และปัญหาความอ่อนแอของชนบท รวมทั้งปัญหาอื่นๆ ที่เกิดขึ้น ล้วนแต่เป็นข้อพิสูจน์และยืนยันปรากฏการณ์นี้ได้เป็นอย่างดี

5.วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับขั้นตอน วิธีการดูแลรักษาพืชผัก
2. เพื่อให้ให้นักเรียนรู้จักคุณประโยชน์ของผัก
3. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
4. เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ความสำนึกในความเป็นไทยและวิถีชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

6. กรอบแนวคิดของหลักสูตร

7. เนื้อหาสาระของหลักสูตร

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในภายนอก ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่ง ในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการ ทุกขั้นตอน และขณะเดียวกัน จะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกใน

คุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง จึงประกอบด้วยคุณสมบัติ ดังนี้

๑. ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ
๒. ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ
๓. ภูมิคุ้มกัน หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ในอนาคต

พืชผัก หมายถึง พืชที่สามารถนำส่วนใดส่วนหนึ่งของต้นมาประกอบอาหารทั้งผล ดอก ลำต้น ใบ ราก และหัว เป็นทั้งไม้ยืนต้น และไม้ล้มลุกที่มีถิ่นกำเนิดในประเทศ และต่างประเทศ

advertisement ผักสามารถปลูกได้ในทุกครัวเรือน แต่ผักที่มีการปลูกเพื่อการจำหน่ายมักมาจากแปลงปลูกขนาดใหญ่ ส่วนมากพบในพื้นที่ภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือบริเวณใกล้แหล่งน้ำ แม่น้ำ หรือพื้นที่ที่ชลประทานเข้าถึง

ประโยชน์พืชผักสวนครัว

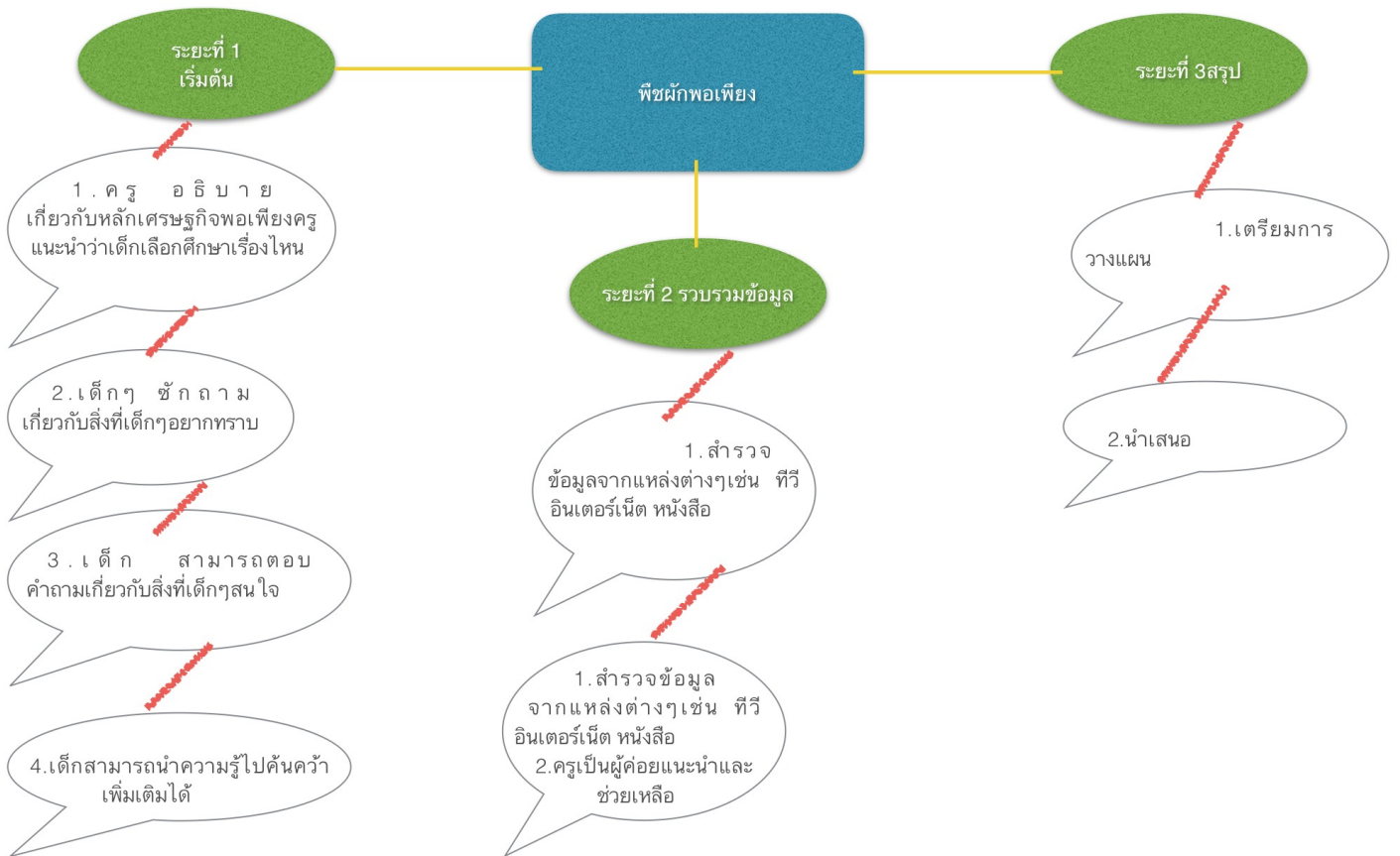
1. ใช้รับประทานเป็นอาหารโดยอาจรับประทานสดๆ เช่น แตงกวา กะหล่ำปลี หรือนำไปปรุงเป็นอาหารก่อน ซึ่งผักแต่ละชนิดจะมีสารอาหารที่แตกต่างกันเช่น โพรตีน คาร์โบไฮเดรต วิตามิน แคลเซียม เป็นต้น
2. ใช้เป็นพืชสมุนไพรรักษาโรค เช่น หอม กระเทียม ขิง สะระแหน่ เป็นต้น
3. ใช้ขายเพื่อเป็นรายได้ของครอบครัว
4. ทำให้ผู้ปลูกมีร่างกายแข็งแรง เพราะต้องพรวนดิน รดน้ำ ใส่ปุ๋ย และดูแลผักอยู่เสมอ ทำให้ได้ออกกำลังกายไปในตัว
5. ทำเป็นรั้วบ้านได้ คือ ปลูกล้อมกันเป็นเขตของบ้าน ซึ่งเป็นที่มาของคำว่า"ผักสวนครัว รั้วกินได้" เช่น กระถิน ชะอม ตำลึง มะระ เป็นต้น

8.แผนการจัดกิจกรรม

พืชผักพอเพียง

ระยะที่ 1 เริ่มต้น

1.ครูอธิบายเกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงครูแนะนำว่าเด็กเลือกศึกษาเรื่องไหน โดยครูนำสิ่งที่กระตุ้นความสนใจของเด็กจากสื่อต่างๆ คือ รูปภาพจากนิทาน เกี่ยวกับเรื่องราว"หลักปรัชญาตามหลักเศรษฐกิจของพ่อหลวงที่หนูรัก" และรูปภาพจากสื่อไอแพคที่เกี่ยวกับพืชผักสวนครัวที่เด็กสามารถนำมา

ปลูกเองที่บ้านได้ และเด็กเมื่อดูสื่อต่างรวบรวมแสดงความคิดเห็นว่าต้องการปลูกผักชนิดใดบ้าง โดยทำการเลือกผักที่นักเรียนชอบมากที่สุดนำมาปลูก

2. เด็กๆซักถามเกี่ยวกับสิ่งที่เด็กๆอยากทราบ และครูคอยให้คำแนะนำทบทวนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง และเรื่องราวเกี่ยวกับพืชผักสวนครัว

3. เด็กสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่เด็กๆสนใจ ครูเป็นผู้คอยจัดบันทึกข้อสงสัยกับเด็กๆ และให้ความรู้กับเด็กๆ อาทิเช่น ประโยชน์ของผักมีอะไรบ้าง เศรษฐกิจพอเพียงตามความเข้าใจของเด็กเป็นอย่างไร

4. เด็กสามารถนำความรู้ไปค้นคว้าเพิ่มเติมได้ จากหนังสือที่มีรูปภาพ ทางทีวี หรือทางอินเทอร์เน็ตที่บ้านของเด็กเองโดยมีผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้วย

ระยะที่ 2 ระยะสืบค้นและพัฒนา

1. สืบค้นข้อมูลจากแหล่งต่างๆเช่น ทีวี อินเทอร์เน็ต หนังสือ ขั้นตอนการปลูกผัก เมื่อเด็กสืบค้น ครูและเด็กเริ่มลงมือปฏิบัติจริง เตรียมวัสดุอุปกรณ์เพื่อทำการปลูก โดยเด็กสามารถหาได้เองจากที่บ้าน

2. ครูเป็นผู้คอยแนะนำและช่วยเหลือ ขั้นตอนการปลูกผัก วิธีการดูแลผักที่ถูกต้อง

ระยะที่ 3 สรุปผลงาน

1. เตรียมการวางแผน ครูให้เด็กจับกลุ่มแหวเพื่อดูแลผักที่เด็กปลูกโดยการรดน้ำผัก ถอนหญ้าเป็นต้น

2. นำเสนอ เด็กสามารถนำผักที่ปลูกนำมาขายในโครงการตลาดนัดโรงเรียนได้ และสามารถนำไปประกอบเป็นอาหารที่บ้านของเด็กได้

9.ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน/ชิ้นดำเนินการ

อุปกรณ์

- 1.เตียม จอบ เสียม มีด คราด เครื่องตัดหญ้า
- 2.ปุ๋ย บัวรดน้ำ
- 3.สายยาง
- 4.ดินปลูก
- 5.ไอแพค
- 6.โน้ตบุ๊ก

ขั้นตอนการปลูกพืชผักสวน

- 1.เตรียมดิน เตรียมแปลงปลูก เตรียมหลุมปลูกผัก
- 2.นำเมล็ดและพันธุ์ที่เตรียมไว้ลงแปลงและหลุม
- 3.นักเรียนร่วมกันดูแลแปลงผัก ที่ได้รับมอบหมาย

10.ระยะเวลา

กิจกรรม ตั้งแต่เดือน กุมภาพันธ์ -มีนาคม พ.ศ. 2561

11.วิธีการวัดและประเมินผล

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีวัดและประเมินผล	เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผล
3 นักเรียนสามารถปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้องระดับดีมาก	1.การสังเกตความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงกิจกรรมพืชผักพอเพียง
2 นักเรียนสามารถปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้องระดับดี	2.การสังเกตการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม	
1 สามารถปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้องระดับพอใช้		

12. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถูกต้อง
- 2.นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อยู่อย่างพอเพียง
- 3.มีศูนย์การเรียนรู้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงแบบเกื้อกูล

ภาคผนวก

ครูและเด็กร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับพืชผักสวนครัว และประโยชน์ของผัก โดยเด็กๆนำผักมาจากที่บ้านของตนเอง

ครูเตรียมอุปกรณ์การปลูกพืชผักสวนครัว และลงมือปลูกผัก โดยเด็กๆปลูกเองและครูคอยดูแล

ครูและเด็กร่วมกันดูแลรดน้ำผักและถอนหญ้าในแปลงผักที่ตนเองรับผิดชอบ

เด็กๆนำพืชผักสวนครัวที่เด็กร่วมกันปลูกนำมาขายในโครงการตลาดนัดโรงเรียนของทุกเดือน